

fieri non potest ob summum gaudii æterni vinculum, quo igne isti proprietati conjuncta est) candore, albore, & splendore suo incredibili omnes totius Universi res superaret. Sed ob igneam suam Naturam Sanguinis aut Rubini colorem obtinet, & lucem, per terrestrem proprietatem sibi adhaerentem, & Solis vim, ex albo & rubro in flavum colorem mutat. Quicunque artifex ipsam igne maledictionis, & cæteris proprietatibus liberare noverit, maximum totius mundi thesaurum, tincturam nimurum, consequetur. Huic Philosopho astipulatur acutissimus Helmontius in sua de Potestate Medicaminum doctrina, cujus verba auro contra æstimanda hic subungere operæpretium duxi. Senti quoque Remedia Mineralia in Salis naturam mutata (non intelligo, quæ per adjuncum conduntur Salem) secum gestare sua semina in gradum exaltata. Hæc de Metallis hematini Paracelsus docuit. Quibus & si totum Metallum resolvatur in alienam dispositionem (quæ est Magisterii) attamen quia exin Mercurius currens elicitur, quicquid Salis resolvable verè assumpti naturam, non est Mercurius, sive Metallum interius, & immutabilis nucleus, sed saltem Sulphur ejus. Quapropter ejusmodi Hematina admirandas in re Medica operationes perficiunt. Senti, inquam, Metallum inesse vires Planetarias, si in Salis aut Sulphuris naturam reducatur, attamen illud fieri debet extra omni adjuncti residuum. Senti Aurum sine proprio suo corrosivo esse mortuum: Mortuum inquam, nisi radicaliter à suo corrosivo penetretur; Non quidem, quod tum Solis naturam referat, sed duntaxat quod totum Corpus purgando mundet insensibiliter in tono unisano. Imò & miones in lac spermaticum illo corrosivo mutantur, primis nostris constituentibus sociabile, & hæcenus remedium tabis, Parasyis &c. Porro Idem Author titulo In verbis, herbis, & lapidibus, &c. Mineralia, inquit, & horum medulla Metalla, quæ vix aliâ imagine, quam lapidum aut saxorum se ostendant ditissima, & constantissima Naturæ proles, & thesaurus præcipuus, in quo condite sunt astrorum Syzygie, suis remediis excellens astra longè superant. Nam Metalla sunt specula, optima inquam Inferioris Globi proles, super quam videlicet tota vis Centralis per aliquot prius sæcula prodigaliter suum profudit thesaurum, ut hoc terræ liquamen, hoc fumen, bancque divinæ providentiæ sobolem ditissimè desponsaret, ad fines, quos Naturæ debilitas requirebat. Sunt itaque Specula Auri, Argenti, Mercurii, Saturni, Iovis, Martis, & Veneris, horumque Marcaste nondum clausæ &c. Quoniam igitur Planetarum virtutes in se continere Metalla creduntur, septem etiam Planetarum nomina ipsis non absque magni momenti rationibus ab antiquis imposita esse apparet; adeo ut hi septem Planetæ terrestres, septem Planetis cælestibus respondere, atque clausi Planetæ cælestes appellari queant, cum quibus & septem Planetæ Microcosmici, seu membra hominis principalia convenire videntur, quodvis viro proprio Planetæ subiectum, atque ita à specifico suo metallo suæ ægritudinis remedium expectans. Hinc quod ad usum Metallorum in Medicinâ & Alchymia attinet, utramque paginam absolvit Lapis ille Philosophicus Antiquorum famosissimus,

Magisteria Metallorum.

Hematina Metalla.

Corrosivum Auri.

Metalla sunt specula.

Nomina Metallorum unius.

Lapis Philosophicus.

mus, qui imperfectiora Metalla combustibili suo sulphure, & leprâ suâ sulphurâ liberat, & in purissimum Aurum convertit; Corporis verò Humanæ ægritudines, & infirmitates omnes tollit. Otiolorum hominum fabulam anilem, & somnium merum esse censent Naturalium rerum imperitissimi Nugatores, atque ita certissimis rationibus naturalibus, multorumque virorum gravissimorum testimoniis indubitatis, atque ipsi experientia oculari, strepitu suo asinino obgannunt. Ignorantia ipsorum stupidâ refellendâ tempus utilissimum terere operæpretium non ducimus, cum alii plurimi hæcenus labore isto defuncti, hominum talium stupiditatem & imperitiam satis superque refutaverint. Consulunt saltem mihi videtur testem adducere unicum Helmontium titul. Vita æterna, dicentem: Ego itaque renascentiam salvandorum contemplor in Naturâ sublimari, & terrenâ fieri, perinde atque in lapidis Chrysopoei. Enimverò vidi illum aliquoties, & manibus meis contræclavi. Erat enim coloris, qualis croco in suo pulvere, ponderosus tamen, & micans instar vitri pulverati. Data mihi semel ejus fuerat quarta pars unius grani. Granum autem voco sexcentessimam partem unius uncie. Hinc ergo quadrantes unius granu chartæ involutum, projecit super uncias octo Argenti Vivi servidi in crucibulo. Et confestim totum Hydragryrum cum aliquantulum ore stetit à fluxu, congelatumque resedit instar ossis flavæ. Post fusionem verò ejus, stante sole reperta sunt uncie octo purissimi Auri, granis undecim minus. Itaque unicum granum illius pulveris transmutasset in Aurum optimum partes Argenti Vivi sibi æquales 19186. Inter terrena ergo reperitur præfatus pulvis quodammodo similis, qui serè infinitum Metallum impurum transmutat in Aurum optimum, sibi æquale, ab æruginè, rubiginè, carie, & morte defendit, ac velut immortale facit contra omnem ignis & artis torturam, transfertque in puritatem virginicam Auri. Hæc ab eodem Authore tit. Demonstratur Thesis, iidem penè verbis repetuntur. In titul. Arbor Vitæ, Idem; Cogor, inquit, credere, Lapidem Aurificum, & Argentificum esse, quia distinctis vicibus manu mea unius grani pulveris super aliquot mille grana Argenti Vivi serventis projectionem feci, astuteque multorum coronâ, nostri omnium cum titillante admiratione, negotium in igni successit, prout libri promittunt. Non erat autem extractum ex Auro, quod totidem Argenti Vivi pondera commutaret, quot erant Auri; unde extractum fuisset. Inprimis eo dato, adhuc saltem staret vera unius in aliud transmutatio ac quidem multiplex. Secundo norunt Aurifabri, & Monetarii, quod nihil, quod non est Mercuriale, possit per fluxum ingredi in Metalla, aut colligari cum illis, sed superaret in fluxu. Igitur tertio, esset istud extractum pinguis, quam sit illud Metallum, si tot millenas partes debeat tingere. Quarto non esset illud extractum amplius Metallum, cum tot vicibus superaret perfectionem purissimi Metalli. Non etenim Metallum patitur tantum gradus amplitudinis in suâ perfectione, quot vicibus pulvis Chrysopoeus convertit inferius Metallum in verum Aurum. Quinto, ille qui mihi primum dabat pulverem aurificum, habebat saltem & ad minimum ejus tantumdem, quantum ad ducentena milia librarum Auri commutanda satis foret. Nemo autem est, qui decuplo plus Auri habeat; ac si haberet,

Helmontii testimonia.

P R Æ L O Q U I U M.

beret, destrueret, ut inde denum Auri tantumdem construeret. Sexto dabat enim mihi fortè semigranum illius pulveris, & inde uncia 9; Argenti Vivi transmutata sunt. Istud autem Aurum dedit mihi Vir peregrinus, minus versperi. Hæc Author laudatus, cujus ante aliquot annos defuncti memoria adhuc recens est, & nulla unquam futura ætatis oblivione delebitur. Inauditas & Regiis opibus antecellentes divitias, quæ si Regibus & Principibus hoc medio suppetere, non opus foret, ut subditos suos divitiarum corroderantur causâ tam misere divexarent, solis piis & Deum ex animo colentibus subministrat Opus Philosophicum adeo certum, ut nihil certius esse possit, incertum tamen, & dubium, imò Non Ens, apud plerisque Mortalium. Causa est plurimorum ignorantia, imperitia & desidia, & è contrario rarissimi artifices, qui ut plurimum ob infandam hominum avaritiam, & horrendum abusum, qui ex tanta scientiæ, & artis revelatione enasci potest, artem summo silentio involvunt, & id negotii sibi solum dari credunt, ut de eâ aliquid saltem in lucem edentes, tanto mysterio cymmerias tenebras offundant, & iis solummodo innotescant, quibus adeo profunda ejusdem penetralia patent. Licet autem hæc Ars abstrusissima multis difficultatibus sepiatur, & omnes indignos molestissimis suis ambagibus arceat, ita ut haud facile certi quid de ipsâ quis asseruerit, nisi ipse periculum fecerit; Pauca tamen in medium proferemus, & quasi per transennam inspicendum in scenam producemus Opus hoc Philosophicum, cælestes & terrestres vires omnes, quasi in unum centrum coactas, continens, & totius Universi Harmoniam Macrocosmicam velut uno puncto collectam completens. Unicè autem conatus noster eò spectat, ut Veritatis studiosos sectatores omni dubitationis scrupulo liberemus, & Tyrones ex horrendo infinitorum errorum Labyrinthi expediamus, Axiomata quædam infallibilia ipsis proponendo, quæ si acie mentis penitus contemplati fuerint, eos à sexcentis istis diverticulis in Regiam viam revocatum iri neutiquam dubitamus. I. Longè facilius est Aurum ex non Auro construere, quam Naturale Aurum destruere. Sic & facilius Naturæ Mercurium construere, quam destruere. Helmontius de Lithiâsi, cap. 8. §. 10. & tit. Tria prima princip. Chym. neque eorumdem essentias, &c. II. Si Mercurius esset divisibilis in partes heterogeneas, ars Chymica non esset vera, ac ipse Mercurius ineptus operi esset. Etenim nisi Mercurium vidissem ita subsistentem, negarem artem esse veram. Natura enim nequit destruere semen, quod mori non potest, nec à materiâ suâ separari. Nec mori potest per machinamenta sublimaria. Idem dicto titulo. III. Sinon vidissem, Argentum Vivum eludere quamcumque artificum operam, adeo quod aut totum avolet adhuc integrum, aut totum in igne permaneat, ac utrolibet modo servet immutabilem sui, ac primitivam identitatem, identitatisque homogeneitatem anaticam, dicerem, artem non esse veram, quæ vera est sine mendacio, atque longè verissima, adeo quod supra est, est sicut quod est infra, & vicissim. IV. Idem de Lithiâsi cap. 8. IV. Mercurius quandiu est Metallicus Mercurius, est primo Enti Metallorum similis, & vicinus valde. Dum autem Auro colligatur,

Inaudite divitias.

Vulgi ignorantia.

Ars tenebris involvitur.

Opus Philosophicum Harmonie Macrocosmicæ centrum, & Punctum.

Axiomata.

I. Facilius Aurum construere, quam destruere.

II. Mercurius divisibilis.

III. Totum avolet, aut maneat.

IV. Idem de Lithiâsi cap. 8.

V. Mercurius metallicus.

VI. Mercurius quando est metallicus.

concluditur ejus omnis vis medica, & trovertitur sic, ut dotem, quam Hæc pro suis languoribus, denegat. Mineralia, quæ Mercurio participare quærenda sunt, nec Lapidibus subiectis Sept. Philosoph. p. 86. VI. Ex re abjectis coabit Aphroditæ tantas Deas jure antecellat. Sunt autem nisi generationis membra, b. e. Subgento Vivo in specie sumi admixtum. Factum Philosophicum generandum, seu amputatur, cessat quidem naturalis grani perfecti, & omnis generis Philosophorum editur, quod in amplo maris coalescit, & dicitur Ven. Ibid. pag. 89. VII. Preparativis, impuris, & inhabilibus efficitur, & ad opus habita. Ibid. pag. 90. opus est, sic metallica mixtura à viore, frigidior à calidior virescenda recipit. Ibidem. IX. Metallum & Philosophos fit ex Corpori semimetallis. Spiritus est Mercurii, ut ne tantillum injuriarum, metheo pati dignetur. Huic qui co. LÆSO CORPORE ejus tum ad multa utilisimum, de quibus Ibid. pag. 94. segq. Capricor ille caveo: Cornubus & de le in hortum Hesperidum ad rivum in Dialogo Novi Luminis Ch. Sigis, inquit, mei cordis ignem debui calorem cibum meum esse mei spiritus ignem comedit, pinguis vita omnium rerum est, quæcumque ego sum. Ignis sum intus, ignis ignis aer est, sine aere ignis extinguitur, propterea non quiesco, ne stringere aer. Adde aërem aëri, teneant pondus, cum igne calido ad custodiendum. Subtrahetur fures igne, in aquam pones, coque in medicinam dabis. XI. Ibidem respondet: Scito quod ego multum & ad sim præsto querentibus metallicis filius, unus ex septem est, quæ omnia est, qui unus tantum numerus ejus est integer: In illo qui tamen non est Elementum, men corpus est; Vir est, qui gigit; Puer est, & viri arma gerunt; Penem alas avis habet; Penemum rat; Vita est, & tamen omnia men alter possidet ejus regnum; ex illo paratur ignis; Aqua est, est, & tamen seminat; Aer est, quamvis Corpus Metallorum ex quo de Mercurio Philosophorum non sunt audiendi, qui putant Metallorum, & ita corpus loco servantes, quod & dicitur Vulgi de semen. Hominum Corpus Mercurium est in corpore, & ratione co. exigua; Qui igitur hominem generat,